

Fylkesmannen i
Hordaland

Tillatelse til utslipp av avløpsvann for Horsøy rensesanlegg

Fylkesmannen gir Horsøy industrihavn AS tillatelse til utslipp av avløpsvann fra Horsøy med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16 og forurensingsforskriften § 14-4. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger i søknad av 26. april 2013.

Denne tillatelsen erstatter utslippstillatelse datert 15. mars 2010, og gjelder fra dags dato.

Dersom dere ønsker endringer utover det som ble opplyst i søknaden eller under saksbehandlingen og som kan ha miljømessig betydning, må dere på forhånd avklare dette skriftlig med Fylkesmannen.

Anleggsdata

Anleggseier	Horsøy industrihavn AS
Postadresse	Postboks 174 Sandsli, 5862 Bergen
Anleggets beliggenhet	Horsøy, Askøy kommune
Tettbebyggelse	Søre Askøy
Organisasjonsnummer	985 896 933

Risikoklasse: 4

Tillatelse gitt: 24.09.2013	
Sissel Storebø e.f. senioringeniør	Silje Tingstad overingeniør
<i>Tillatelsen er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift</i>	

1. Rammer

1.1. Omfang

Tillatelsen gjelder utslipp av avløpsvann fra Horsøy industrihavn AS sitt område på Horsøy. Utslipet hører til Søre Askøy tettbebyggelse. Tillatelsens ramme er 600 personekvivalenter (pe). Grunnlag for utregning av pe er basert på Norsk Standard NS 9426.

Horsøy industrihavn AS skal drive renseanlegget i samsvar med alle relevante krav i gjeldende forskrifter etter forurensningsloven dersom andre krav ikke er bestemt i denne tillatelsen.

1.2. Tilknytning til kommunalt nett

Horsøy renseanlegg skal knyttes til kommunalt nett dersom Askøy kommune ønsker det, i forbindelse med fremtidig samling av små utslipp til større renseløsninger i Søre Askøy tettbebyggelse.

2. Utslipp til vann

2.1. Krav om tillatelse

Ingen kan sette i verk nye utslipp eller øke utslipp vesentlig uten at tillatelse er gitt etter forurensningsloven § 11. Tillatelse skal ikke gis med mindre avløpsanlegg som et minimum tilfredsstillende alle krav i § 14-5 til § 14-14 i forurensningsforskriften. Kravene er satt som vilkår i denne tillatelsen.

Er arbeidet ikke igangsatt senest tre år etter at tillatelse er gitt, eller innstilles arbeidet i lengre tid enn to år faller retten til å etablere utslippet bort. Dersom utslippet fremdeles er aktuelt, må ny søknad sendes inn.

2.2. Avløpsnett

Avløpsnettet skal, uten at det medfører uforholdsmessig store kostnader, dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes med utgangspunkt i den beste tilgjengelige teknologi og fagkunnskap, særlig med hensyn til

- a) avløpsvannets mengde og egenskaper,
- b) forebygging av lekkasjer og
- c) begrensning av forurensning av resipienten som følge av overløp.

Den ansvarlige skal legge til grunn anerkjente metoder som beslutningsgrunnlag for rehabilitering av avløpsnettet.

Den ansvarlige skal ha oversikt over alle overløp på avløpsnettet. Oversikten skal også inkludere eventuelle lekkasjer av betydning. Bedriften skal fra driftsstart registrere eller beregne driftstid for utslipp fra overløp.

Feil og driftsstans som medfører utslipp av urensset avløpsvann skal utbedres så raskt som mulig og senest innen 24 timer. Samlet utslipp av urensset avløpsvann via overløp skal maksimalt utgjøre 2 % av tilført mengde på årsbasis. Store og langvarige utslipp som har vesentlig virkning skal varsles Fylkesmannen i samsvar med instruks i internkontrollen.

2.3. Utforming og drift av renseanlegg

Renseanlegget skal dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes av fagkyndige slik at det har tilstrekkelig yteevne under alle klimatiske forhold som er normale for stedet der de ligger. Ved utforming av anlegget skal en ta hensyn til variasjoner i mengde avløpsvann i løpet av året. Renseanlegget skal utformes slik at det kan tas representative prøver av det tilførte avløpsvannet og av det rensede avløpsvannet, jf. krav til prøvetaking i punkt 2.6 i denne tillatelsen. Det skal være mulig å foreta målinger av mengde avløpsvann.

Det er ikke tillatt å slippe ut avløpsslam eller ristgods i en vannforekomst, verken ved dumping fra skip, utslipp fra rørledninger eller på noen annen måte. Renset avløpsvann skal ombrukes når dette er hensiktsmessig.

2.4. Utslipssted

Utslipet fra renseanlegget skal føres til Storsundet på vestsiden av Horsøy på minimum 30 meters dyp på utsiden av terskelen.

Utslipsstedet skal i størst mulig grad lokaliseres og arrangementet utformes slik at virkningene av utslippet på resipienten blir minst mulig og at brukerkonflikter unngås.

2.5. Rensekrav

Horsøy renseanlegg skal oppfylle kravene i § 14-8 utslipp til mindre følsomt område i forurensningsforskriften, jf. vedlegg 1 punkt 1.2 til kapittel 11 i forurensningsforskriften. Avløpsvann med utslipp til mindre følsomt område, herunder avløpsvann fra Horsøy renseanlegg, skal gjennomgå sekundærrensing.

Parameter	Sekundærrensing	
	BOF ₅	KOF _{Cr}
Rensekrav	70 % reduksjon eller maks 25 mg O ₂ /l	75 % reduksjon eller maks 125 mg O ₂ /l

Av dette følger:

1. **Det biokjemiske oksygenforbruket (BOF₅)** i avløpsvannet skal reduseres med minst 70 % av det som blir tilført renseanlegget eller ikke overstige 25 mg O₂/l ved utslipp og
2. **Det kjemiske oksygenforbruket (KOF_{Cr})** i avløpsvannet skal reduseres med minst 75 % av det som blir tilført renseanlegget eller ikke overstige 125 mg O₂/l ved utslipp.

2.6. Prøvetaking

Den ansvarlige for renseanlegget skal sørge for at det tas prøver av rensed avløpsvann. Når prøver tas, skal tilført vannføring måles med en usikkerhet på maksimalt 10 % og registreres. Virksomheter som utfører prøvetaking, herunder konservering, skal være akkreditert for prøvetaking eller ha et tilsvarende kvalitetssikringssystem for prøvetaking godkjent av en kvalifisert nøytral instans.

Prøvene skal være representative for avløpsvannet og tas ved hjelp av et automatisk, mengdeproporsjonalt prøvetakingssystem. Prøvene skal tas med jevne mellomrom gjennom

året. Prøvetakingstidspunktet skal være i henhold til en tidsplan oppsatt på forhånd i virksomhetens internkontroll. Prøvene skal konserveres og oppbevares i samsvar med Norsk Standard eller annen anerkjent laboratoriepraksis.

Det skal tas døgnblandprøver når prøven skal analyseres for BOF_5 , KOF_{Cr} eller SS. Det skal tas døgn- eller ukeblandprøver når prøven skal analyseres for tot-P eller tot-N. Det skal minst tas følgende antall prøver:

- 6 prøver per år fra avløpsanlegg under 1000 pe,

Dersom prøvetaking av utløpsvannet er lokalisert slik at prøven ikke inkluderer avløpsvann som går i overløp i eller ved renseanlegget, skal overløpsbidraget måles, registreres og medregnes i rensegraden.

2.7. Analyse

Prøvene som er tatt i henhold til § 14-11 i forurensningsforskriften og punkt 2.6 i tillatelsen skal analyseres for de aktuelle parametere som fremgår av § 14-8 i forurensningsforskriften og punkt 2.5 i tillatelsen. Den ansvarlige skal i tillegg sørge for at det tas analyse av parametere som fremgår av vedlegg 2 punkt 2.1 til kapittel 11 i forurensningsforskriften.

Prøvene som er tatt fra Horsøy renseanlegg i henhold til § 14-11 prøvetaking og vedlegg 2 punkt 2.1 til kapittel 11 i forurensningsforskriften skal analyseres for følgende parametere:

- alle inn- og utløpsprøver: BOF_5
- alle inn- og utløpsprøver: KOF_{Cr}
- alle inn- og utløpsprøver: tot-P

Prøvene skal analyseres av laboratorier som er akkreditert for de aktuelle analysene. Analysemetoder nevnt i vedlegg 2 punkt 2.2 til kapittel 11 skal benyttes. Alternativt kan analysemetoder med dokumentert høy korrelasjon med analysemetodene i vedlegg 2 punkt 2.2 til kapittel 11 benyttes.

Fylkesmannen kan fastsette at den ansvarlige kan analysere på andre parametere enn BOF_5 og KOF_{Cr} dersom det er påvist en høy statistisk korrelasjon mellom ønsket parameter og parameteren utslippskontrollen ønskes basert på. Bedriften sin rapportering i henhold til punkt 13 i denne tillatelsen, skal likevel være basert på parameterne BOF_5 og KOF_{Cr} .

2.8. Vurdering av analyseresultater

Tabell i § 14-13 i forurensningsforskriften gjelder for renseanlegg omfattet av kravene i § 14-6 til § 14-8 og angir det største antall prøver som kan være over konsentrasjonskravet eller under renseeffektkravet for BOF_5 og KOF_{Cr} etter prøvetaking i henhold til § 14-11 og vilkår 2.6. Ved verifisering av hvorvidt konsentrasjonskravet i sekundærrensekravet for BOF_5 og KOF_{Cr} overholdes, skal i tillegg den høyeste analyseverdien som er basert på prøvetaking under normale driftsforhold, ikke overskride konsentrasjonskravet med 100 %.

Rensegrad for tot-P eller andre parametere som ikke er omfattet av første ledd skal være basert på årlig middelverdi.

Den ansvarlige skal korrigere analyseresultatene for avløpsvann som i prøvetakingsperioden har gått utenom prøvetakingsstedet, herunder spesielt for overløp i eller ved renseanlegget.

Det skal ikke tas hensyn til ekstreme analyseverdier dersom disse skyldes uvanlige forhold, som for eksempel kraftig nedbør.

2.9. Varsling av overskridelse av rensekrav

Den ansvarlige for avløpsanlegget plikter snarest å varsle Fylkesmannen dersom utslippet er overskredet med 100 % av det rensekravene tilsier.

3. Utslipp til luft

Lukt og diffuse utslipp som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig. Aktuelle kilder til slike utslipp kan være pumpestasjoner, kummer, renseanlegg og utearealer, for eksempel lagerområder for slam.

Dersom det foreligger grunngitte klager på luktutslipp fra avløpsanlegget, kan Fylkesmannen pålegge bedriften å utføre luktmålinger og iverksettelse av luktdempende tiltak.

4. Generelle vilkår

4.1 Overholdelse av grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

4.2 Plikt til å redusere forurensning

All forurensning fra renseanlegget, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.

4.3 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltakene som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren. Dette gjelder selv om årsaken til driftsforstyrrelsen ligger utenfor bedriftens kontroll.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning.

4.4 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at renseanlegget overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter knyttet til driften av avløpsanlegget som kan føre til forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

5. Støy

Renseanleggets bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner, barnehager og rekreasjonsområder skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	Kveld (kl. 19-23) $L_{pAekv4h}$	Natt (kl. 23-07) $L_{pAekv8h}$	Søn- /helligdager (kl. 07-23) $L_{pAeq16h}$	Natt (kl. 23-07) L_{A1}
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	50 dB(A)	60 dB(A)

Støygrensene gjelder all støy fra renseanleggets ordinære virksomhet, inkludert intern transport på renseanleggets område og lossing/lasting av råvarer, slam med mer. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport er likevel ikke omfattet av grensene.

6. Energi

Bedriften skal til en hver tid vurdere tiltak som kan settes i verk for å oppnå mest mulig energieffektiv drift av renseanlegget.

Bedriften skal vurdere å ta i bruk varme-/energigjenvinning ved renseanlegget.

7. Klima

Bedriften skal ta høyde for økte nedbørsmengder i utformingen av avløpsanlegget og avløpsnett. Klimaendringer kan føre til økte overløpsutslipp og økt forurensning fra avløpsanlegget. Bedriften skal legge inn klimahensyn på alle nivå i planer om avløpsanlegg for å verne innbyggere, miljø og infrastruktur.

8. Avløpsslam

Avløpsslam fra renseanlegg skal behandles ved godkjent slambehandlingsanlegg og disponeres i samsvar med forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav.

Ved mellomagring eller deponering av slam må det innhentes tillatelse fra Fylkesmannen.

9. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

9.1. Forebyggende tiltak

På basis av en miljørisikoanalyse skal bedriften iverksette risikoreducerende tiltak. Både sannsynlighetsreducerende og konsekvensreducerende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

9.2. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreducerende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer.

9.3. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller, på e-post til fmhopostmottak@fylkesmannen.no.

10. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette. All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

11. Eierskifte

Hvis et renseanlegg overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest 1 måned etter eierskiftet.

12. Nedleggelse

Hvis en vesentlig del av renseanlegget blir nedlagt eller stanser for en lengre periode, skal bedriften gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensning. Hvis anlegget kan medføre forurensning etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Ved nedleggelse eller stans av en virksomhet, skal bedriften i rimelig tid på forhånd sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

13. Rapportering

Etter § 14-15 skal den ansvarlige for private avløpsanlegg større enn 50 pe årlig rapportere nødvendige opplysninger til kommunen innen 1. februar. Dette er fordi kommunen årlig skal rapportere avløpsdata, rense- og utslippstall til KOSTRA.

14. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten føre tilsyn med anlegget til enhver tid.

Horsøy Industrihavn v/Atle Gunnarsen

Endring av utslippstillatelsen til Horsøy Industrihavn i Askøy kommune

Vi viser til brev fra Bergen Vann KF av 24. januar 2016.

Bergen Vann KF har gjennom avtale med anleggseier Horsøy Industrihavn AS fått i oppdrag å tilrettelegge anlegget for, og å gjennomføre akkreditert prøvetaking av avløpsvannet.

Bergen Vann KF søker på vegne av Horsøy Industrihavn AS om å få fritak fra kravet om prøvetaking av innløpsvannet på renseanlegget. Det søkes om tillatelse til å ta akkrediterte mengdeproporsjonale prøver kun av utløpsvannet, og analysere dem for BOF₅, KOF_{CR} og Tot-P.

Horsøy Industrihavn AS fikk 24. september 2013 utslippstillatelse for avløpsvann fra Horsøy sitt industriområde. I dag er det Horsøy Industrihavn AS som er ansvarlig for renseanlegget. Tillatelsen gjelder avløp beregnet til en maksimalbelastning tilsvarende 600 personekvivalenter. Det ble satt en rekke vilkår for tillatelsen. Blant annet ble det satt krav om akkreditert prøvetaking og analyse av prøvene for parametere BOF₅, KOF_{CR} og tot-P. Fylkesmannen påpekte ved tilsyn den 6. august 2014 mangler ved prøvetakingen på renseanlegget, jf. rapport datert 11. august 2014.

Bergen Vann KF har kontrahert personell for akkreditert prøvetaking under DIHVA IKS sitt felles system godkjent av Norsk Akkreditering. Det blir i brev av 24. januar 2016 opplyst fra Bergen Vann KF at prøvetakingssystemet er klart og på plass i anlegget. To vellykkete prøvetakingsserier har blitt tatt fra anlegget og har blitt analysert for relaterte parametere.

Returslam pumpes tilbake fra etter-sedimentering til for-sedimentering i anlegget. Akkreditert prøvetaking etter ISO/IEC 17025:2005 krever at prøvene fra både innløpet og utløpet skal være representative. Det er ikke mulig å validere innløps- prøvetakingspunktet med hensyn på returslammet. Da er det ikke mulig å kalle innløpsprøvene for representative.

På grunn av ovennevnte søkes det om å få fritak fra kravet om prøvetaking av innløpsvannet for Horsøy Industrihavn AS.

Vedtak:

Fylkesmannen endrer i medhold av § 18 nr. 5) i forurensningsloven, jf. 14-16 i forurensningsforskriften vilkårene i punkt 2.6 i utslippstillatelse for anlegget datert 24. september 2013.

Kulepunktene i punkt 2.6 i tillatelsen blir endret til følgende:

Det skal tas minst 6 døgnblandeprøver per år på utløpsvannet som skal analyseres for KOF₅, KOF_{CR} og tot-P.

Basert på dette kan det tas akkrediterte mengdeproporsjonale prøver kun av utløpsvannet, analysere disse prøvene for BOF₅, KOF_{CR} og Tot-P og relatere dette til konsentrasjonskravet på utslippet.

Begrunnelse for avgjørelsen

Det viser seg at det ikke mulig å ta representative innløpsprøver for dette renseanlegget, da returslammet pumpes tilbake fra etter-sedimentering til for-sedimentering i anlegget. Ved uttak av prøver kun på utløpsvannet vil virksomheten kunne likevel dokumentere konsentrasjonskravet som er gitt i tillatelsen for BOF₅ og KOF_{CR}.

Med denne endringen i tillatelsen vil prøvetakingen av utslippet fra renseanlegget likevel vil være representativ for avløpsvannet og virksomheten vil kunne dokumentere utslippet på en tilfredsstillende måte.

Gebyr

Fylkesmannen tar saksbehandlingsgebyr for arbeid med utslippstillatelser. Reglene om gebyr-innkrevning står i forurensningsforskriften kapittel 39. Vi har brukt gebyrsats 3 (laveste sats) for arbeidet med endring av tillatelsen for utslipp av avløpsvann for Horsøy Industrihavn AS, jf. §§ 39-3 og 39-5 i forurensningsforskriften. Gebyret vil være på 5 700 kroner.

Gebyrsatsen er valgt på bakgrunn av ressursbruken til Fylkesmannen med behandlingen av søknaden. Miljødirektoratet sender faktura.

Rett til å klage

Søknaden er innvilget.

Dere kan klage på avgjørelsen til Miljødirektoratet. Partene som er involvert i saken og andre med spesielle interesser, kan klage innen tre uker fra de har fått dette brevet, jf. forvaltningsloven § 28.

Dere kan også klage på vedtaket om gebyrsats, jf. forurensningsforskriften § 41-5. Klage på gebyrsats fører ikke til at vedtaket blir utsatt. Dere må derfor betale det fastsette gebyret. Dersom Miljødirektoratet godtar klagen, vil overskuddsbeløpet bli refundert.

En eventuell klage skal være grunnlagt. Send klagen til Fylkesmannen i Hordaland, miljøvern- og klimaavdelinga, innen fristen går ut.

Med helsing

Magne Nesse
senioringeniør

Sissel Storebø
senioringeniør

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift.

Kopi til:
Bergen Vann KF Spelhaugen 22 5147 FYLLINGSDALEN